

Съобщение за пресата

Люксембург, 26 април 2022 г.

Интелектуалната собственост в ЕС не е напълно защитена

Правата върху интелектуалната собственост имат съществена роля в една икономика, основана на знанията — те осигуряват необходимите условия, за да могат предприятията и създателите на дизайни да получат дължимото за своите продукти. Тези права също така предоставят гаранции на потребителите относно качеството и безопасността на стоките. В специалния си доклад, публикуван днес, Европейската сметна палата предупреждава, че правната рамка на ЕС за защита на интелектуалната собственост не е толкова ефективна, колкото би могла да бъде. Въпреки че приложимите правила предоставят известни гаранции, продължават да съществуват множество недостатъци, по-специално в Директивата на ЕС относно дизайните и механизма за таксите на ЕС. Одиторите подчертават също, че по-доброто съгласуване на системите на национално равнище и на равнище ЕС ще донесе ползи.

Правата върху интелектуална собственост (ПИС) имат ключово значение за конкурентоспособността на ЕС в световен мащаб. Отраслите, свързани в голяма степен с ПИС, генерират почти половината (45 %) от общата икономическа дейност на ЕС на стойност 6,6 трилиона евро и осигуряват почти една трета (29 %) от общата заетост в ЕС. Изчислява се, че всяка година законната икономика губи 83 млрд. евро от пропуснати продажби поради фалшифициране на продукти. Съгласно извършено наскоро проучване на Службата на Европейския съюз за интелектуална собственост (EUIPO), ако проблемът, свързан с фалшифицираните продукти, бъде преодолян по ефективен начин, икономиката на ЕС би спечелила 400 000 работни места. Фалшифицираните продукти носят и значителни рискове за безопасността, както беше показано наскоро по време на пандемията от COVID-19. Поради тези причини Европейската комисия, други органи на ЕС, като например EUIPO, и отговорните органи на държавите членки полагат значителни усилия да осигурят спазване на правата върху интелектуалната собственост в целия единен пазар на ЕС.

„Правата върху интелектуалната собственост са жизненоважни за икономиката на ЕС — те насърчават иновациите и инвестициите и създават пречки пред фалшифицирането на продукти и произтичащите от това вредни ефекти“, заяви Илдико Гал-Пелц — членът на ЕСП, отговарящ за одита. *„Приложимата понастоящем рамка на ЕС обаче не осигурява необходимата защита на всички права върху интелектуалната собственост. Надяваме се, че нашите препоръки ще помогнат на ЕС да засили тази защита до нивото, което се изисква от единния пазар.“*

Настоящото съобщение за пресата има за цел да представи основните послания на изготвения от Европейската сметна палата специален доклад. Пълният текст на доклада е публикуван на eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

Одиторите отбелязват, че за защитата на запазените марки на ЕС са въведени законодателни и спомагателни мерки. Същевременно те посочват недостатъците на Директивата на ЕС относно дизайните, която следва да се прилага еднакво в целия ЕС. Понастоящем регулаторната рамка на ЕС за дизайните е непълна и остаряла. В резултат на това липсва съгласуваност между националните системи и системата на ЕС, което позволява различни практики в държавите членки при подаването на заявки, разглеждането, публикуването и регистрацията. Това от своя страна води до правна несигурност. Освен това одиторите подчертават липсата на режим на защита за целия ЕС за всички продукти. Рамката за географските указания на ЕС не се прилага за неселскостопански продукти, като например занаятчийски и промишлени дизайни, въпреки че някои държави членки са въвели закони за тяхната защита.

Одиторите също така поставят под въпрос механизма за таксите на ЕС, като посочват значителните различия между налаганите от ЕС такси и таксите, събирани от националните органи. Те установиха, че структурата на таксите, свързани с правата върху интелектуалната собственост в ЕС, не отразява реалните разходи. Въпреки наличието на установени критерии за фиксиране на такси на равнище ЕС, одиторите считат, че липсва ясна методология за определяне на тяхната структура и размер. Това води до налагането на такси в прекалено голям размер, от които се натрупват излишъци (над 300 млн. евро в отчетите на EUIPO за 2020 г.). Одиторите подчертават, че това противоречи на принципа за балансиране на бюджета, определен в правото на ЕС.

Въпреки че рамката на ЕС за налагане на спазването на ПИС е въведена и като цяло функционира добре, одиторите посочват някои недостатъци при прилагането ѝ. По-специално, Директивата относно упражняването на права върху интелектуалната собственост не се прилага еднакво в целия ЕС и поради това не може да осигури трайно високо ниво на защита на интелектуалната собственост на вътрешния пазар. Слабостите и непоследователните практики в митническия контрол на държавите членки също имат отрицателно отражение върху спазването на тези права и борбата срещу фалшифицираните продукти. Поради това защитата на правата върху интелектуалната собственост в ЕС е различна в зависимост от мястото на вноса. Одиторите отбелязват и съществуващите различни практики в ЕС за унищожаване на фалшифицирани стоки, които могат да подтикнат фалшификаторите да избират вноса в ЕС през места с не толкова строг контрол и санкции.

Обща информация

Регулаторната рамка на ЕС в областта на правата върху интелектуалната собственост се основава на разпоредбите и директивите на ЕС и на съществуващите международни споразумения в сферата на интелектуалната собственост. Тя има за цел да осигури защита във всички държави — членки на ЕС, като създаде единна система на ЕС за ПИС на равнището на ЕС и на национално равнище.

Специален доклад 06/2022 „*Права върху интелектуална собственост в ЕС — все още не е постигната пълна защита*“ е публикуван на уебсайта на ЕСП (eca.europa.eu).

През 2019 г. ЕСП публикува и Становище относно предложението за финансов регламент на Бюджетния комитет на EUIPO, в което призова за продуктивно използване на паричния излишък.

Европейската сметна палата представя своите специални доклади пред Европейския парламент и Съвета на ЕС, както и пред други заинтересовани страни, като националните

парламенти, бизнеса и представители на гражданското общество. По-голямата част от препоръките, отправени от ЕСП в нейните доклади, се изпълняват.

Контакт с пресслужбата

Пресслужба на ЕСП: press@eca.europa.eu

- Vincent Bourgeois: vincent.bourgeois@eca.europa.eu — Моб. тел. (+352) 691 551 502
- Damijan Fišer: damijan.fiser@eca.europa.eu — Моб. тел. (+352) 621 552 224
- Claudia Spiti: claudia.spiti@eca.europa.eu — Моб. тел. (+352) 691 553 547